

VIDEO MATERIJALI U NASTAVI STRANIH JEZIKA

Trišnja Pejić*
Split

„Videozapis je sredstvo komunikacije iznimnog ‘naboja’ i snažan izvor informacija, prepun poruka, slika i dvojakih značenja, pa predstavlja bogat i neiscrpan materijal za učenje stranog jezika.“ (Cooper i sur., 1991:11).

Cilj je svakog učenja jezika razviti sposobnost da se komunicira s drugima na tom jeziku, pa bi i proces podučavanja i učenja trebao biti komunikacijski. Vizualni poticaji mogu pripomoći razumijevanju ponekad i više nego riječi. Glavna je značajka videozapisa da su oni cjelovite komunikacijske situacije, gdje je kombinacija slike i zvuka dinamična i neposredna.

Videozapisi su bogati materijali koji mogu potaknuti učenika na razmišljanje, predviđanje, prepričavanje, zaključivanje i kreativno izražavanje.

Vrste videozapisa i snimljenog materijala koji se mogu koristiti u nastavi stranog jezika mogu se prema sadržaju podijeliti na (Lonergan, 1984):

- videosnimke jezičnih emisija i filmova
- TV emisije: vijesti, humoristički programi
- glazbene i reklamne spotove
- dokumentarne i obrazovne filmove
- igrane filmove.

Videozapisi u nastavi koriste se prvenstveno kao dodatni nastavni materijal, odnosno kao alternativa pisanom ili slušnom materijalu. Primjena videomaterijala u nastavi nudi više mogućnosti za poduku jezika. Glavna se načela nastave jezika mogu primijeniti i na videomaterijale, tj. učenicima se nudi da izvedu vježbe i aktivnosti na osnovi onoga što su čuli i vidjeli na način sličan obradi pisanog ili slušnog nastavnog materijala.

Pri izboru materijala treba voditi računa da budu motivirajući za učenika, tj. da ih potiču na postavljanje pitanja, raspravu, predviđanje, ponovno gledanje i slično. Aktivno gledanje videozapisa povećava zadovoljstvo, uživanje i motivaciju učenika. Iako su video materijali poticajni i obično zanimljivi, ipak, za one koji ne mogu pratiti sadržaj zbog jezičnih razloga, mogu biti prepreka i tako su nemotivirajući. Izbor videomaterijala, vježbi i zadataka treba, dakle, prilagoditi razini učeničkog znanja. Neki suvremeni udžbenici engleskog jezika (primjerice serija udžbenika autora Johna i Liz Soars “Headway”) posebice uzimaju u obzir taj zahtjev u svojim dopunskim videomaterijalima u priručnicima za nastavnika.

Zadaci i aktivnosti s video materijalom mogu se podijeliti u tri skupine:

- prije gledanja: naučiti ili ponoviti potreban vokabular i na temelju toga predvidjeti sadržaj
- za vrijeme gledanja: obratiti pozornost na određene detalje, jezične strukture ili izraze, praviti bilješke
- nakon gledanja: analizirati scenu, likove, ponašanje, odgovoriti na unaprijed postavljena pitanja, prepričati, povezati s vlastitim iskustvom.

Nakon aktivnog gledanja zadaci se mogu proširiti na učenje vokabulara, govorne aktivnosti koje obuhvaćaju razgovor o vlastitom iskustvu u vezi s temom, raspravu i iznošenje stavova, kao i igre, kvizove i natjecanja. Mogu se ponuditi i pismeni zadaci, npr. predviđanje o onome što će se dogoditi, interpretacija videonog, ili nastavak teme u obliku pisma, intervjua i slično.

Predložiti ću nekoliko primjera koje sam osmislila i obradila u razredu. Navedeni filmovi i odlomci presnimljeni su s televizijskog programa, osim filmova *A Fish Called Wanda* i *Dead Man Walking*, koji su objavljeni kao prilog časopisu za učenje engleskog jezika "Speak Up" u izdanju De Agostini Rizzoli Periodici.

Crtani film „Surogat“ D. Vukotića, dobitnik Oscara 1961., zanimljiv je i današnjem nastaju malo poznat film, no po svojoj poruci još uvijek aktualan. Ovisno o razini znanja jezika i o dobi učenika uvede se ili ponovi vokabular o temi u filmu o odmoru na plaži:

- things to do on the beach
- things to wear
- equipment
- food and drinks
- vessels & vehicles.

Nakon gledanja filma učenici imenuju predmete i aktivnosti koje su uočili i odgovaraju na unaprijed postavljena pitanja, primjereno razini znanja stranog jezika. Film sam obradila s desetogodišnjacima nakon 120 sati učenja engleskog jezika i s odraslim učenicima nakon 120 sati učenja.

1. Who are the protagonists?
2. What is the relationship between them?
3. How do they feel?
4. How do they behave to each other? Why?
5. What is the message of the film?

Iz scene iz igranog filma *A Fish Called Wanda* redatelja Charlesa Chrichtona učenici prvi put samo slušaju dijalog, zvukove i prateću glazbu, dok je ekran pokriven. Nakon slušanja učenici u parovima raspravljaju i zaključuju, na osnovi glazbe, zvukova i razgovora, o likovima koji se nalaze u sceni, njihovim međusobnim odnosima, gdje se nalaze i što se dogodilo, te pišu sažetak o svojim pretpostavkama i čitaju naglas. Potom se scena pogleda, a nakon toga učenici odgovaraju na pitanja:

1. What does the girl make Otto do? Why is it important for them?
2. How is Otto preparing to talk to Archie?
3. Why did Archie break into his own house?
4. What did Otto do to Archie?
5. When did he realize that it was Archie and not the burglar?
6. Why did Archie "eat" the necklace?
7. What did his wife conclude from Archie's behaviour?

Može se učenicima ponuditi i nekoliko pitanja koja se odnose na neke detalje u sceni, da se potakne pažljivo gledanje. Ovaj sam odlomak obradila s odraslim učenicima nakon 140 sati učenja engleskog jezika.

Choose the correct solution:

1. Otto and the girl are: a) in a park, b) by a river, c) in a pub
2. Otto is wearing: a) a suit, b) jeans and sweater, c) a suit and an overcoat
3. Archie's house is: a) a detached house, b) a bungalow, c) a terrace house
4. Otto is sitting: a) on the grass, b) on a bench, c) on the pavement
5. Archie steals: a) the silver and the documents, b) the jewellery and the silver, c) the documents and the china
6. Archie breaks: a) a plate, b) a cup, c) a statue
7. Archie's plastic bag is from: a) Harrods, b) Marks and Spencer, c) Burberry
8. Archie's hands are tied: a) above his head, b) on his back, c) to his legs.

Kviz o poznavanju povijesti filma zanimljiv je zadatak u kojem se učenicima prikazu kratki odlomci (od oko 20 sekundi) iz raznih poznatih filmova svjetske kinematografije. Učeni-

ci u parovima moraju pogoditi naslov, redatelja i glavne glumce. Par učenika s najvećim brojem točnih odgovora je pobjednik.

Ako nastavnik ocijeni da određeni igrani film prikladno nadopunjuje temu koja se obrađivala u udžbeniku, može se pogledati i cijeli igrani film, koji temu proširuje ili analizira s druge razine. Potrebno je obraditi vokabular i izraze koji su u filmu važni za razumijevanje, i postaviti nekoliko pitanja na koja će učenici odgovoriti nakon gledanja, a koja će pridonijeti razumijevanju filma. Odraslim učenicima više razine znanja engleskoga jezika prikazala sam u sklopu teme o zločinu i kazni film *Dead Man Walking* redatelja Tima Robbinsa, a učenicima srednje razine znanja

prikazala sam igrani film o Ianu Flemingu *Spy-maker*, redatelja Ferdinanda Fairfaxa, u sklopu teme o Jamesu Bondu. Pitanja bi trebala identificirati glavne likove u filmu, njihove međusobne odnose i osjećaje, glavne događaje, čime su uzrokovani i koje su im bile posljedice, kao i potaknuti izricanje osobnog dojma o filmu.

ZAKLJUČAK

Korištenje videozapisa u nastavi stranog jezika omogućuje razvoj govornih sposobnosti i komunikacije učenika na stranom jeziku, pod uvjetom da je pristup pripremi materijala kreativan, te da učenici aktivno sudjeluju u svim fazama nastavnog procesa.

REFERENCIJE

- Cooper, R. (1997). *Headway Video*. Oxford University Press.
- Cooper, R., Lavery, M., Rinvoluceri, M. (1991). *Video*. Oxford University Press.
- Lonergan, J. (1984). *Video In Language Teaching*. Cambridge University Press.
- *The Newsmagazine for Your English Speak Up*. De Agostini Rizzoli Periodici, XII, br. 12 i XIII, br. 4.

